



УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298-70-33

Міністру охорони здоров'я України
Віктору ЛЯШКУ

Голові Закарпатської обласної
військової адміністрації
Віктору МИКИТІ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» під час виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого виявлено порушення прав людини у діяльності комунального некомерційного підприємства «Обласний заклад з надання психіатричної допомоги м. Берегова» Закарпатської обласної ради (далі – заклад, лікарня).

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Частиною 3 статті 1 Закону України «Про попереднє ув'язнення» (далі – Закон) визначено, що тримання осіб, взятих під варту, відповідно до завдань кримінального судочинства здійснюється на принципах неухильного

дотримання Конституції України вимог Загальної декларації прав людини,

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини

№4354.2/23/39.3 від 16.05.2023

КЕП: Лубінець Д. В. 16.05.2023 16:26

5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300



інших міжнародних правових норм і стандартів поводження з ув'язненими і не може поєднуватися з навмисними діями, що завдають фізичних чи моральних страждань або принижують людську гідність.

Статтею 11 Закону визначено, що медичне обслуговування, а також лікувально-профілактична і протиепідемічна робота в місцях попереднього ув'язнення організуються і проводяться відповідно до законодавства про охорону здоров'я.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на охорону здоров'я, гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур або жорстокого, нелюдського або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час здійснення 21.03.2023 позапланового відвідування медичної частини виявлені порушення прав людини та суттєві недоліки у діяльності медичної частини, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених порушень та недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

У приймальному відділенні лікарні не здійснюється ведення журналу обліку фактів звернення та транспортування до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції, що порушує вимоги спільного наказу Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства охорони здоров'я України «Про порядок обліку фактів звернення та транспортування до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції» від 06.07.2016 № 612/679.

Під час дослідження медичної документації встановлено, що у лікарні відсутня цілеспрямована робота щодо реабілітації пацієнтів, що порушує статті 1, 4 та 5 Закону України «Про психіатричну допомогу» та статті 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Окрім того, у

ськовослужбовці, які брали участь у



бойових діях. Майже усі військовослужбовці потребують подальшої фізичної та психологічної реабілітації, однак для проходження такої реабілітації в області відсутні медичні заклади (відділення), що спеціалізуються на наданні таких послуг.

До пацієнтів застосовують обмеження у разі загострення їхнього стану психічного здоров'я, але це не фіксується у медичній документації із зазначенням строку його дії, що порушує статтю 25 Закону України «Про психіатричну допомогу». Також пацієнти позбавлені можливості виходити на прогулянки, а весь період стаціонарного лікування перебувають в зачинених відділеннях.

У порушення вимог ДБН В.2.2-10:2022 Заклади охорони здоров'я у палатах порушуються вимоги щодо кількості пацієнтів, які одночасно перебувають у палатах стаціонару та вимоги щодо норми площі на одне ліжко.

На вікнах будівель лікарні наявні стаціонарні ґрати, які неможливо розкрити, зняти або розсунути, що може створити небезпеку для пацієнтів та персоналу лікарні під час надзвичайних ситуацій у порушення пункту 2.16 наказу Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні».

У лікарні не забезпечено умови для перебування осіб з інвалідністю та маломобільних груп людей відповідно до вимог Державних будівельних норм України В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення.

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 101 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 267, Міністерство охорони здоров'я України у сфері охорони здоров'я забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, додержання закладами охорони здоров'я, підприємствами, установами та організаціями права громадян на охорону здоров'я та прав пацієнта,

відповідно до статті 22 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» Закарпатська військова адміністрація реалізовує державну політику в галузі охорони здоров'я та організовує роботу медичних закладів по поданню допомоги населенню,

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,



ВИМАГАЮ:

1. Вжити вичерпних заходів до негайного усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності комунального некомерційного підприємства «Обласний заклад з надання психіатричної допомоги м. Берегова» Закарпатської обласної ради», причин та умов, що їм сприяють, а також запобігання їх у подальшому.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності.

3. Про результати розгляду цього акту реагування у місячний строк повідомити Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, додавши на підтвердження інформацію, копії документів про вжиті заходи.

Звертаю увагу, що відповідно до частини 2 статті 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», а також статті 188-40 Кодексу України про адміністративні правопорушення, невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: Звіт про результати відвідування комунального некомерційного підприємства «Обласний заклад з надання психіатричної допомоги м. Берегова» Закарпатської обласної ради на 8 арк. у 1 прим.

Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

